

کاتتر موقت

یکی از راههای دسترسی عروقی موقت در همودیالیز می باشد. وسیله ای است ۷ مانند که در رگ های بزرگ بدن مثل ژوگولار (در گردن) یا فمورال (در قسمت کشاله ران) گذاشته می شود و از طریق آن خون بیرون کشیده شده و تصفیه انجام شده و سپس از راه دیگر آن خون به بدن برگردانده می شود. اکسی که در گردن گذاشته می شود معمولاً ۶-۸ هفته قابل استفاده است ولی کاتتری که در قسمت کشاله ران گذاشته می شود حدود یک هفته قابل استفاده است.

انواع کاتتر

کاتتر دائم

یکی از راههای دسترسی عروقی دائم در همودیالیز کاتترها در سیاهرگ قفسه سینه کار گذاشته می شوند. در بیمارانی که امکان دسترسی شریان وریدی را ندارند ایجاد می گردد. کاتتر دائم معمولاً برای این بیماران گذاشته می شود: بچه های کوچک دیابتی ها بیمارانی با بیماری عروقی پیشرفته بیماران چاق بیمارانی که چندین بار تحت عمل جراحی برای دسترسی به عروق قرار گرفته اند می باشد.

رژیم غذایی مناسب

مایعات مصرفی باید محدود باشد. برای کاهش تشنگی از یخ خرد شده، میوه یخ زده و اینبات ترش استفاده کنید. از لیوان های کوچک درجه بندی شده استفاده کنید. از مواد غذایی شور و دارای سدیم بالا مانند چیپس، پفک، سوسیس و کالباس، رب های آماده، آب گوشت و سبزیجات آماده استفاده نکنید. نوشابه ها، لبنیات (شیر حداکثر نصف لیوان در روز)، ماست، پنیر (حداکثر ۳۰ گرم در روز)، کشک، حبوبات و ... را محدود کنید.

مراقبت های بیمارانی دارای کاتتر داخل عروقی

علائم عفونت

ضعف و بی حالی عمومی
درد ناحیه ورود کاتتر
ورم و حساسیت محل کاتتر
قرمزی و ترشح موضعی از محل ورود کاتتر

زمان حمام پس از تعبیه کاتتر

تا زمان ترمیم خروجی کاتتر می توانید فقط دوش بگیرید. برای این کار قبل از مراجعه به بخش دیالیز دوش گرفته و بلافاصله پانسمان در بخش توسط پرستار تعویض شود. بعد از ترمیم محل ورود کاتتر، معمولاً ۳ تا ۴ روز بعد از عمل، میتوانید به حمام بروید و نیازی به پانسمان بعد از حمام ندارید ولی باید از غوطه وری کاتتر در آب (مثل استخر رفتن، شنا کردن و خوابیدن در وان) خودداری کنید.

مراقبت ها

هنگام استفاده از کاتترها شرایط استریل را رعایت کنید. پرستار و بیمار حتماً از ماسک استفاده کنند. محل ورود کاتتر از نظر علائم تورم، خونریزی، ترشح و پاره شدن بخیه ها کنترل شود. هیچ گونه خونگیری و تزریق دارو و وصل سرم از کاتتر انجام نشود. از ایجاد کشش و ضربه به کاتتر به خصوص هنگام خواب و یا دیالیز جلوگیری کنید. در صورت جابجا شدن کاتتر هرگز آنرا به جلو یا عقب حرکت ندهید. از گذاشتن گیره روی شاخه کاتتر خودداری کنید. در صورت خونریزی زیر پوست، ورم و اختلالات تنفسی به پزشک مراجعه کنید. مراقب پیچ خوردگی و تا خوردگی کاتتر باشید. از دستکاری و باز کردن کلیپس ها خودداری کنید. مراقبت و حفظ پانسمان کاتتر تا مدت ۱۵ روز و پانسمان کاتتر با هر دیالیز تعویض شود و از نظر عفونت چک شود. موقع تعویض پانسمان از پماد موپروسین استفاده کرده و با یک گاز خشک پوشانده شود. هنگام وصل شدن به دستگاه گذاشتن یک گاز استریل زیر محل اتصال لامین های کاتتر به لامین های ست دیالیز. شستن دست ها، پوشیدن دستکش، زدن ماسک برای پرستار الزامی است.

اقدامات لازم در صورت باز شدن دریچه کاتتر

بیمار و خانواده باید بدانند که اگر دریچه های کاتتر باز شد و یا افتاد، مجدداً نباید آن را استفاده کنند، بلکه بایستی هر چه سریعتر برای بستن دریچه کاتتر به صورت استریل به بخش دیالیز یا اورژانس مراجعه نمایند. در صورت مراقبت صحیح و خون دهی مناسب برای انجام دیالیز، این کاتتر تا ۲ سال قابلیت استفاده دارد.

زمان کشیدن بخیه ها

بخیه های روی گردن، یک الی دو هفته بعد باید کشیده شود. بخیه های روی سینه زیر یک ماه کشیده نمیشود و بنابراین در صورت باز شدن نیاز به بخیه مجدد دارد.